

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ז בתשרי, תשפ"א
18 באוקטובר, 2020
321/2020

השכלה גבוהה בישראל - נתונים נבחרים לשנת הלימודים תש"ף (2019/20) לרגל פתיחת שנת הלימודים האקדמית

Higher Education in Israel - Selected Data for 2019/20 on the Occasion of the Beginning of the New Academic Year

לראשונה, מוצגת בהודעה השוואה של שיעורי למידה לפי קבוצות אוכלוסייה שונות ויחס הסיכויים (השיעורים) ביניהן.

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) חלה עלייה במספר הסטודנטים לעומת השנה הקודמת. העלייה במספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון הייתה הן באוניברסיטאות הן במכללות האקדמיות אך לא במכללות האקדמיות לחינוך. העלייה במספר הסטודנטים החדשים הייתה כמעט בכל תחומי הלימוד, בייחוד בתחומים: משפטים, מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב; המדעים הביולוגיים וחקלאות. ירידה נרשמה בעיקר בתחום שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים. שנת תש"ף הייתה השנה הראשונה שבה החלו ללמוד סטודנטים לתואר שלישי במכללה אקדמית לא מתוקצבת.

- בשנת תש"ף (2019/20) היו 60 מוסדות להשכלה גבוהה, ובהם למדו לקראת תואר או תעודה אקדמית **327.3 אלף סטודנטים** (כולל 48.8 אלף סטודנטים שלמדו באוניברסיטה הפתוחה¹).
- בקרב כלל בני 18-39 הסיכוי של נשים ללמוד לתואר ראשון היה פי 1.5 לעומת הסיכוי של הגברים. היחס היה דומה בקרב יהודים ונוצרים-ערבים (1.4 ו-1.5, בהתאמה). בקרב מוסלמים ודרוזים היחס היה גבוה יותר (2.4 ו-2.1, בהתאמה), ובקרב יוצאי אתיופיה ובדוויים הוא היה גבוה אף יותר (2.6 ו-3.3, בהתאמה).
- בקרב היהודים והאחרים נמצאו הבדלים משמעותיים בין האשכולות החברתיים-כלכליים של יישובי המגורים: ככל שהאשכול גבוה יותר, כך שיעור הלמידה גבוה יותר.
- מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון² עלה בכ-2,500, עלייה של 4.6% לעומת השנה הקודמת. באוניברסיטאות הייתה עלייה של 7.6% ובמכללות האקדמיות - עלייה של 4.2% (5.2% במכללות המתוקצבות). במכללות האקדמיות לחינוך, לעומת זאת, הייתה ירידה של 1.5%.
- לעומת השנה הקודמת, מספרם של כלל הסטודנטים לתואר ראשון עלה ב-1.7%, במיוחד במכללות האקדמיות הלא-מתוקצבות (4.4%). גם באוניברסיטאות עלה מספרם (2.5%), ואילו במכללות האקדמיות לחינוך חלה ירידה (4.7%). מספר הסטודנטים לתואר השני בסך הכל לא השתנה. עליות היו במיוחד במכללות האקדמיות המתוקצבות (6.7%). לעומת זאת, במכללות האקדמיות הלא-מתוקצבות ירד מספרם ב-8.4%.

¹ כולל 3,477 סטודנטים שהיו במעמד של כותבי עבודות, להסברים על האוניברסיטה הפתוחה ראו פרק הגדרות והסברים להלן.

² סטודנט חדש לתואר ראשון הוא סטודנט שלומד לראשונה במערכת ההשכלה הגבוהה ושלא הופיע במידע המנהלי משנים קודמות.

- מספרם של כלל הסטודנטים באוניברסיטאות עלה ב-1.8%. בתואר הראשון והשני עלה מספרם ב-2.5% וב-1.2%, בהתאמה, ואילו במספר לומדי התואר השלישי חלה ירידה קלה של 0.2%.
- לעומת השנה הקודמת, נרשמו ירידות במספר הלומדים לתואר ראשון בכל תחומי מדעי הרוח ובעיקר במדעי הרוח הכלליים (5.4%). עלה במיוחד מספר הלומדים בתחום מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב (12.8%).
- בתש"ף כ-57% מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון למדו מדעי החברה או מדעי הרוח. כ-68% מכלל הסטודנטים לתואר שני למדו מדעי החברה או מדעי הרוח (37.9% ו-30.2%, בהתאמה). הסטודנטים לתואר שלישי למדו בעיקר מדעים ביולוגיים וחקלאות (26.4%) ומדעי הרוח (24.0%).
- נשים היו רוב (59.7%) בכל התארים. אחוז הנשים בקרב הערבים היה גבוה במיוחד (68.7%) - פי שניים מאחוז הגברים, כלומר על כל סטודנט ערבי היו שתי סטודנטיות ערביות. גם בקרב החרדים היה אחוז הנשים יחסית גבוה יחסית (67.4%).
- בין השנים תש"ע (2009/10) ותש"ף עלה אחוז הסטודנטים הערבים באופן משמעותי בכל התארים: בתואר ראשון - מ-13.1% ל-19.2%, בתואר שני - מ-7.4% ל-14.6% ובתואר שלישי - מ-5.2% ל-7.2%, בהתאמה.
- בשנת תש"ף למדו במוסדות ההשכלה הגבוהה 13.1 אלף סטודנטים חרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי). הם למדו בעיקר מקצועות מתחום החינוך וההכשרה להוראה (31.6%).
- בשנה זו, חלקם של סטודנטים מיישובים שבאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (אשכולות 8-10) היה 25.2% בתואר ראשון, 31.8% בתואר שני ו-38.5% בתואר שלישי. חלקם היחסי של הסטודנטים מיישובים שבאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים (אשכולות 1-3) היה 26.3% בתואר הראשון, 22.1% בתואר השני ו-15.6% בתואר השלישי.

להגדרות והסברים

בשנת תש"ף (2019/20) היו 60 מוסדות להשכלה גבוהה, ובהם למדו לקראת תואר או תעודה אקדמית 327.3 אלף סטודנטים (כולל 48.8 אלף סטודנטים שלמדו באוניברסיטה הפתוחה).

מתוך 278.5 אלף סטודנטים שלמדו בשנת תש"ף באוניברסיטאות, במכללות האקדמיות ובמכללות האקדמיות לחינוך: 70.9% (197.5 אלף) למדו לקראת תואר ראשון
 21.9% (61.0 אלף) למדו לקראת תואר שני
 4.3% (12.0 אלף) למדו לקראת תואר שלישי
 היתר למדו לקראת תעודה אקדמית (כגון תעודת הוראה ותעודה בתרגום).

לעומת השנה הקודמת, מספר הסטודנטים לתואר ראשון עלה בסך הכל ב-1.7%. באוניברסיטאות (2.5%) ובמכללות האקדמיות עלה מספרם (2.9% בסך הכל, 4.4% במכללות הלא-מתוקצבות), ואילו במכללות האקדמיות לחינוך המספר ירד (4.7%).
 מספר הסטודנטים לתואר שני בסך הכל לא השתנה. העליות באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות לחינוך (1.2% ו-1.9%, בהתאמה) איזנו את הירידה במכללות האקדמיות – 3.8% (ירידה של 8.4% במכללות הלא-מתוקצבות לעומת עלייה של 6.7% במכללות המתוקצבות).
 בתואר השלישי ירד מספר הלומדים ב-0.2%.

לוח א - סטודנטים לפי תואר אקדמי ולפי סוג מוסד לימודים - תש"ע (2009/10) ותש"ף (2019/20)

מכללות אקדמיות לחינוך	מזה: לא-מתוקצבות	מזה: מתוקצבות	מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות*	סך כולל*	תואר אקדמי, שנה וסוג מוסד לימודים
						סה"כ**
28,325	38,190	53,379	91,569	123,964	243,858	תש"ע (2009/10)
41,224	45,184	64,313	109,497	127,783	278,504	תש"ף (2019/20)
						תואר ראשון (סה"כ)
26,209	32,118	51,253	83,371	75,271	184,851	תש"ע (2009/10)
26,526	35,595	59,147	94,742	76,278	197,546	תש"ף (2019/20)
						תואר שני
2,116	6,072	2,126	8,198	36,923	47,237	תש"ע (2009/10)
7,926	9,584	4,931	14,515	38,603	61,044	תש"ף (2019/20)
						תואר שלישי
-	-	-	-	10,567	10,567	תש"ע (2009/10)
-	5	-	5	11,958	11,963	תש"ף (2019/20)

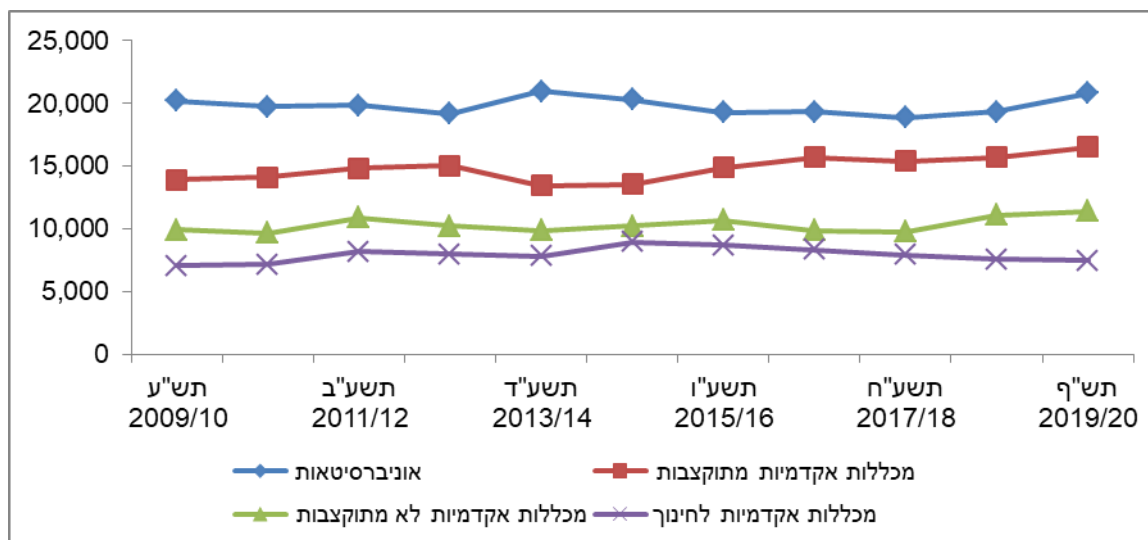
* לא כולל האוניברסיטה הפתוחה.

** כולל תעודות אקדמיות.

- = חוסר מקרים.

מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון עלה בכ-2,500, עלייה של 4.6% לעומת השנה הקודמת. באוניברסיטאות הייתה עלייה של 7.6%, במכללות האקדמיות עלייה של 4.2% (5.2% במכללות המתוקצבות). במכללות האקדמיות לחינוך, לעומת זאת, הייתה ירידה של 1.5%.

תרשים 1 - סטודנטים חדשים לתואר ראשון לפי מוסד לימודים, תש"ע (2009/10) - תש"ף (2019/20)

סטודנטים לפי תחומי לימוד

בשנת תש"ף, תחומי הלימוד הנפוצים ביותר בקרב סטודנטים לתואר ראשון היו מדעי החברה (27.7%, כולל עסקים ומדעי הניהול) ומדעי הרוח (25.6%). בדומה לכך, תחומי הלימוד הנפוצים ביותר בקרב סטודנטים חדשים לתואר ראשון, היו מדעי החברה (31.5%, כולל עסקים ומדעי הניהול) ומדעי הרוח (25.2%). לשם השוואה, בתש"ע (2009/10) היה אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון במדעי החברה (כולל עסקים ומדעי הניהול) 34.8% וכרבע נוספים למדו מדעי הרוח (24.3%).

בתש"ף, תחומי הלימוד הנפוצים ביותר בקרב סטודנטים לתואר שני היו מדעי החברה (37.9% בסה"כ, כולל 21.5% שלמדו עסקים ומדעי הניהול) ומדעי הרוח (30.2%).

בקרב הסטודנטים לתואר שלישי, כרבע (26.4%) למדו מדעים ביולוגיים וחקלאות, ורבע נוסף (24.0%) למדו מדעי הרוח.

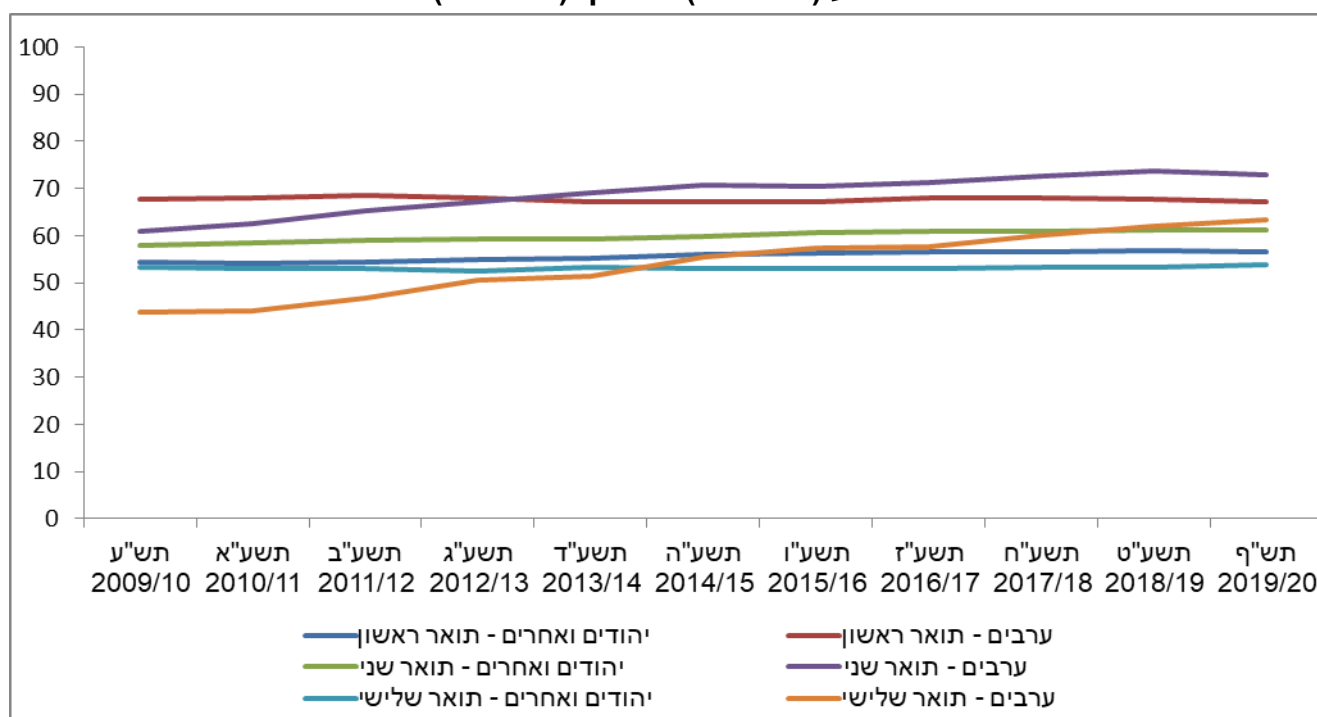
לעומת השנה הקודמת, נרשמו ירידות במספר הלומדים לתואר ראשון בכל תחומי מדעי הרוח ובעיקר במדעי הרוח הכלליים (5.4%). עלה במיוחד מספר הלומדים בתחום מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב (12.8%). בתואר השני עלה מספרם הלומדים בכל התחומים מלבד במדעי הרוח הכלליים ובעסקים ומדעי הניהול (ירידות של 18.4% ושל 6.0% בהתאמה).

סטודנטים לפי מין

59.7% מהסטודנטים שלמדו בשנת תש"ף (2019/20) במוסדות האקדמיים בישראל היו נשים, והן היו רוב בכל התארים: 58.5% מהלומדים לקראת תואר ראשון, 62.5% מהלומדים לקראת תואר שני, 53.7% מהלומדים לקראת תואר שלישי ו-76.5% מהלומדים לקראת תעודה אקדמית. לשם השוואה, בשנת תש"ע (2009/10) היה חלקן היחסי של הנשים 56.4% (62.2% בקרב הלומדים לקראת תעודה אקדמית).

בשנת תש"ף (2019/20) שני שלישים מהסטודנטים הערבים לתואר ראשון היו נשים (67.1%), מעט נמוך מהאחוז בשנת תש"ע (2009/10; 67.8%). במהלך השנים האלה, העליות המשמעותיות ביותר באחוז הנשים בקרב הערבים היו בתארים המתקדמים: בתואר השני - מ-60.9% בתש"ע ל-72.9% בתש"ף, ובתואר השלישי - מ-43.8% ל-63.4% (בהתאמה). באותה תקופה גם בקרב היהודים והאחרים הנשים היו הרוב, אך לא חלו שינויים משמעותיים בחלקן היחסי.

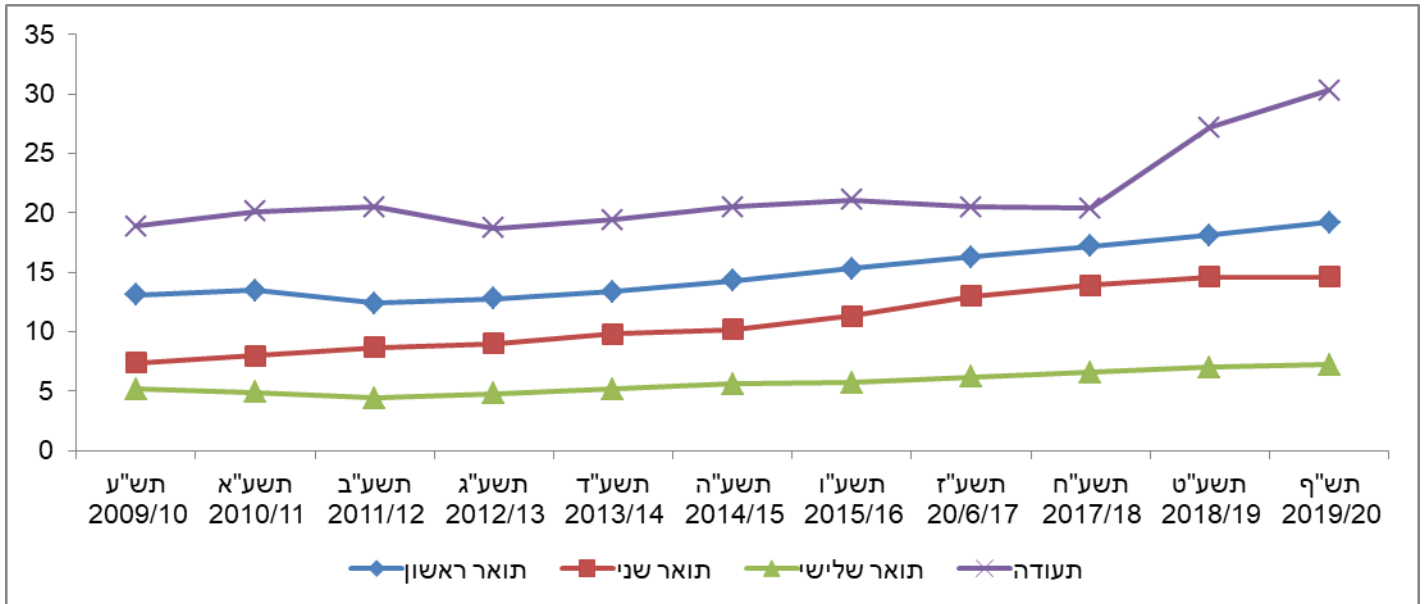
תרשים 2 - אחוז הנשים בקרב הסטודנטים לפי קבוצת אוכלוסייה ותואר אקדמי, תש"ע (2009/10) - תש"ף (2019/20)

סטודנטים לפי קבוצת אוכלוסייה

מתוך 278.5 אלף סטודנטים שלמדו בשנת תש"ף (2019/20) באוניברסיטאות, במכללות האקדמיות ובמכללות האקדמיות לחינוך, 17.9% היו ערבים. חלקם היחסי של הערבים בקרב סטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון או תעודה אקדמית (19.2% ו-30.3%, בהתאמה) היה גדול יותר מחלקם בקרב סטודנטים לתארים מתקדמים (14.6% בתואר שני, ו-7.2% בתואר שלישי). בקרב סטודנטים חדשים לתואר ראשון היה אחוז הסטודנטים הערבים 19.1%. אחוז הסטודנטים הערבים עלה באופן משמעותי בכל התארים.

תרשים 3 - אחוז הערבים בקרב סטודנטים לפי תואר אקדמי, תש"ע (2009/10) - תש"ף (2019/20)

סטודנטים חרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי)³

בשנת תש"ף (2019/20) למדו במוסדות ההשכלה הגבוהה, כולל האוניברסיטה הפתוחה, 13.1 אלף סטודנטים חרדים, מתוכם 8.4 אלף נשים (67.4%). מספר הסטודנטים החרדים עלה בסה"כ ב-5.8% לעומת השנה הקודמת, 11.7% בקרב הנשים ו-3.1% בקרב הגברים. מספר הסטודנטים החרדים החדשים ירד ב-95 נפשות (2.8%) לעומת השנה הקודמת. רוב הסטודנטים החרדים (82.9%) למדו לתואר ראשון ו-15.6% לתואר שני (לעומת 14.6% בשנה הקודמת).

5.3 אלף סטודנטים חרדים למדו במכללות האקדמיות, דהיינו 40.3% מכלל הסטודנטים החרדים (מתוכם 3.0 אלף במכללות המתוקצבות ו-2.2 אלף במכללות הלא-מתוקצבות), 3.4 אלף למדו במכללות האקדמיות לחינוך (25.9%), 2.2 אלף - באוניברסיטאות (16.9%) ו-2.2 אלף - באוניברסיטה הפתוחה (16.9%).

הסטודנטים החרדים (גברים ונשים בסה"כ) התמקדו בעיקר בלימודים בתחום החינוך וההכשרה להוראה (31.6%), בתחום מדעי החברה (30.3%, כולל 10.2% בעסקים ומדעי הניהול) וכן מקצועות עזר רפואיים (9.4%). הנשים היו רוב בקרב הסטודנטים החרדים בכל תחומי הלימוד, בעיקר בחינוך והכשרה להוראה.

³ להסברים על חרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי) ראו פרק הגדרות והסברים להלן.

(75.6%) ובמקצועות עזר רפואיים (91.0%). הסטודנטיות החרדיות למדו בעיקר את תחום החינוך וההכשרה להוראה (35.4% לעומת 23.7% בקרב הגברים), מדעי החברה (19.2%, ללא עסקים ומדעי הניהול) ומקצועות עזר רפואיים (12.7% לעומת 2.6% בקרב הגברים). הסטודנטים החרדים הגברים התמקדו יותר במשפטים (11.6% לעומת 3.4% בקרב הנשים).

סטודנטים לפי אשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים⁴

בשנת תש"ף (2019/20), אחוז הסטודנטים שגרו ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (אשכולות 8-10) עמד על 25.2% בתואר ראשון (24.6% בקרב הסטודנטים החדשים), 31.8% בתואר שני ו-38.5% בתואר שלישי. חלקם היחסי של הסטודנטים שגרו ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים (אשכולות 1-3) היה 26.3% בתואר הראשון (27.8% בקרב הסטודנטים החדשים), 22.1% בתואר השני ו-15.6% בתואר השלישי.

סטודנטים לתואר ראשון לפי יחס הסיכויים ושיעורי למידה בקרב בני 18-39⁵

בנוסף למידע על אודות מספר הסטודנטים חשוב לדעת מהו חלקם היחסי באוכלוסייה. היגד כמו: "יש הרבה סטודנטים באוכלוסייה" הוא חסר משמעות כיוון שצריך לדעת "ביחס למה?", כלומר מהו חלקם היחסי של הסטודנטים באוכלוסייה.

לשם כך נערכה השוואה בין מספר הסטודנטים לגודל האוכלוסייה באמצעות חלוקת המספרים זה בזה. התוצאה שהתקבלה - "אחוז הסטודנטים באוכלוסייה" נקראת גם "שיעור למידה". שיעור הלמידה הוא בעצם ה"סיכוי ללמידה" - מהו הסיכוי של אדם השייך לקבוצת אוכלוסייה מסוימת להיות סטודנט.

מכיוון שרוב הלמידה נעשית בטווח גילים מסוים, לא הגיוני להשוות את מספר הסטודנטים, לאוכלוסייה בכל טווח הגילים. לכן, ההשוואה נעשית בקבוצת הגילים 18-39.

ניתן גם להשוות בין שיעורי הלמידה של קבוצות אוכלוסייה שונות. תוצאת ההשוואה (שנעשית באמצעות חלוקת השיעורים זה בזה) נקראת "יחס השיעורים" או "יחס הסיכויים".

הסיכוי של יהודים ואחרים ללמוד לתואר ראשון גדול פי 1.4 מזה של הערבים, כלומר, יחס הסיכויים של יהודים ואחרים גדול פי 1.4 מזה של ערבים. הסיכוי של יהודים ואחרים גדול פי 1.6 מזה של מוסלמים, אך נמוך יותר מזה של נוצרים-ערבים (יחס של 0.8). כלומר, בגילי 18-39, אחוז הסטודנטים בקרב הנוצרים-ערבים (9.3% מכלל הנוצרים-ערבים) גבוה מהאחוז בקרב יהודים ואחרים (7.4%).

בקרב היהודים והאחרים נמצאו הבדלים משמעותיים בין האשכולות החברתיים-כלכליים: ככל שהאשכול גבוה יותר, כך שיעור הלמידה גבוה יותר. באשכולות הבינוניים, הסיכוי ללמוד לתואר ראשון גדול פי 1.2 מזה שבאשכולות הנמוכים, ואילו באשכולות הגבוהים הסיכוי הוא פי 1.9 מזה שבאשכולות הנמוכים.

⁴ יישוב מגורים בגיל 18, לפי המדד החברתי-כלכלי לשנת 2013. להסברים ראו פרק הגדרות והסברים להלן.
⁵ אחוז הסטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה (ללא האוניברסיטה הפתוחה) מקרב בני 18-39. להסברים ראו פרק הגדרות והסברים להלן.

בפילוח לפי מחוז המגורים הנוכחי, השיעור הגבוה ביותר של לומדים נמצא באזור יהודה והשומרון⁶ (8.9% מהאוכלוסייה), ולאחריו מחוז חיפה (7.8%). באמצע הדירוג מופיעים המחוזות במרכז הארץ (מחוז המרכז - 7.1% ומחוז תל אביב - 7.7%). בתחתית הדירוג נמצאים מחוז ירושלים (6.1%) ומחוזות הפריפריה הגאוגרפית (מחוז הצפון - 6.3% ומחוז הדרום - 6.0%).

בכלל האוכלוסייה, **בהשוואה בין המינים**, לנשים היה סיכוי גבוה פי 1.5 מגברים ללמוד לתואר ראשון. הפערים בין נשים לגברים גבוהים במיוחד בקרב הערבים (פי 2.2), ובמיוחד בקרב האוכלוסייה הבדווית שבה הסיכוי של נשים גבוה פי 3.3. בקרב היהודים והאחרים הפערים גבוהים במיוחד בקרב יוצאי אתיופיה⁷ (פי 2.6 לנשים). הפערים נמוכים יחסית בקרב יהודים ונוצרים-ערבים (יחסי סיכויים של 1.4 ו-1.5, בהתאמה).

⁶ יישובים ישראליים.

⁷ יוצאי אתיופיה - ילידי אתיופיה וילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה.

הגדרות והסברים

אוכלוסיית ההודעה כוללת סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, שלמדו בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) לקראת תואר אקדמי (תואר ראשון, תואר שני, תואר שלישי) או תעודה אקדמית. **הודעה זו כוללת את נתוני הלומדים לתואר השני באוניברסיטה הפתוחה כחלק אינטגרלי מהנתונים, אלא אם נכתב אחרת. תואר אקדמי:** תואר המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה שמעניק מוסד להשכלה גבוהה. ישנם שלושה סוגי תארים: תואר ראשון ניתן בלימודים המיועדים לפתח מיומנויות אקדמיות בסיסיות; תואר שני ניתן בלימודים המיועדים לפתח מיומנויות אקדמיות מתקדמות; תואר שלישי ניתן בלימודים שעיקרם הוא מחקר. מקבלי תעודות אקדמיות נמנים עם מקבלי תארים אקדמיים. מקבלי תואר דוקטור ברפואה (M.D.) וברפואת שיניים (D.M.D.) נכללים בין מקבלי תואר שני. **תעודה אקדמית:** כוללת תעודות שהלימוד לקראת קבלתן מותנה בסיום לימודים לתואר ראשון, כגון תעודת הוראה, תעודה בתרגום, תעודה במוזיאולוגיה, תעודה בספרנות. **סטודנט חדש לתואר ראשון:** סטודנט שלומד לראשונה במערכת ההשכלה הגבוהה ושלא הופיע במידע המנהלי משנים קודמות.

תחום לימוד הוא התחום שאליו משויך מקצוע הלימוד הראשון של הסטודנט.

הרוב המוחלט של הסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך למדו את תחום החינוך וההכשרה להוראה. בתואר הראשון נלמד רק תחום זה ובתואר השני נלמד גם מקצוע התרפיה באמנות, השייך לתחום מקצועות עזר רפואיים. מקצועות הלימוד קובצו לפי התחום המדעי שאליו הם משתייכים. מי שלמד בשני מקצועות לימוד, מוין לפי התחום של מקצוע הלימוד המופיע ראשון בקובץ המוסד. התחומים המדעיים הוצגו ברמת הפירוט של **14 תחומים**, כדלקמן: מדעי הרוח הכלליים; שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים; חינוך והכשרה להוראה; אמנות, אומנויות ואומנות שימושית; תוכניות לימודים מיוחדות ושונות; מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול); עסקים ומדעי הניהול; משפטים; רפואה; מקצועות עזר רפואיים; מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב; המדעים הפיזיקליים; המדעים הביולוגיים וחקלאות; הנדסה ואדריכלות.

החל משנת תשע"ו (2015/16) סטודנטים לתואר שני ולתואר שלישי במדעי הרפואה נכללים בתחום המדעים הביולוגיים. החל משנה זו תחום רפואה כולל רק סטודנטים במסלול של תואר שני ברפואה (M.D. ו-D.M.D.). **קבוצת אוכלוסייה ודת:** אוכלוסיית ה"יהודים והאחרים" כוללת: יהודים, נוצרים שאינם ערבים וחסרי סיווג דת; האוכלוסייה הערבית כוללת: מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים.

יוצא אתיופיה הוא מי שהוא או אביו נולדו באתיופיה.

בהודעה זו, נתוני ה**בדוים** כוללים את נתוני המוסלמים הגרים במחוז הדרום.

חרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי): מי שלמדו בשנתם האחרונה במערכת החינוך במוסד בפיקוח אחר (חרדי). בהודעה זו החרדים אינם כוללים יוצאי מוסדות חינוך חרדים-לאומיים (השייכים לפיקוח החרדי) ויוצאי מוסדות חינוך חרדים המיועדים לאוכלוסייה לא חרדית. מצד שני, נכללים תלמידים חרדים שלמדו במוסדות חב"ד אשר אינם נכללים בפיקוח החרדי. הגדרה זו איננה מתייחסת למידת הדתיות הנוכחית של האדם ו/או להגדרתו העצמית.

מדד חברתי-כלכלי: מדד משולב לקביעת הרמה החברתית-כלכלית של רשויות מקומיות. ערכי המדד סווגו לסולם של 1 עד 10. 1 מייצג את אשכול המגורים הנמוך ביותר, ו-10 מייצג את אשכול המגורים הגבוה ביותר. אשכולות המגורים קובצו לשלוש רמות: 1-3 ("נמוכים"), 4-7 ("בינוניים"), 8-10 ("גבוהים").

שיעור למידה: אחוז הסטודנטים, מתוך קבוצת גיל מסוימת. החישוב בהודעה זו מתייחס לאחוז הסטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה (ללא האוניברסיטה הפתוחה) בקרב בני 18-39. החישוב נעשה לפי קבוצות אוכלוסייה שונות.

יחס הסיכויים הוא האחוז של קבוצה מסוימת (שיעור למידה) חלקי האחוז של קבוצה אחרת.

מוסדות לימוד

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) היו 60 מוסדות להשכלה גבוהה: 9 אוניברסיטאות (כולל האוניברסיטה הפתוחה), 30 מכללות אקדמיות (20 מתוקצבות ו-10 לא-מתוקצבות) ו-21 מכללות אקדמיות לחינוך.

אוניברסיטאות:⁸ האוניברסיטה העברית בירושלים; הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל; אוניברסיטת תל אביב; אוניברסיטת בר-אילן; אוניברסיטת חיפה; אוניברסיטת בן גוריון בנגב; מכון ויצמן למדע; אוניברסיטת אריאל בשומרון.

לאוניברסיטה הפתוחה (או"פ)⁹ מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה. הדבר בא לידי ביטוי בתהליכי הקבלה של הסטודנטים ובמהלך לימודיהם, בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים ועוד. לפיכך, הנתונים בהודעה זו אינם כוללים את נתוני האוניברסיטה הפתוחה, מלבד במקומות שבהם הדבר מצוין בפירוש. עם זאת, השאיפה היא לשלב את נתוני האוניברסיטה הפתוחה בסטטיסטיקה השוטפת של המוסדות להשכלה גבוהה, תוך התייחסות לייחודיותה. **בהתאם למדיניות זו נכללו נתוני התואר השני של האו"פ יחד עם שאר הסטודנטים.**

מכללות אקדמיות¹⁰

מכללות אקדמיות מתוקצבות: מכללות המתוקצבות על ידי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה.

מכללות אקדמיות לא-מתוקצבות: מכללות שאינן מתוקצבות על ידי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה.

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) היו 20 מכללות אקדמיות מתוקצבות: המרכז האקדמי רופין; שנקר - בית ספר גבוה להנדסה ולעיצוב; בצלאל - אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים; האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים; המרכז האקדמי לב; מכון טכנולוגי חולון; המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה; המכללה האקדמית של תל-אביב יפו; המכללה האקדמית הדסה ירושלים; המכללה האקדמית תל חי; המכללה האקדמית עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן; המכללה האקדמית ספיר; אפקה - המכללה האקדמית להנדסה בתל-אביב; המכללה האקדמית

⁸ עד שנת תשע"ג (2012/13, כולל) נכללו נתוני "המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון" בנתוני המכללות האקדמיות. בשנת תשע"ד (2013/14) הפך המוסד לאוניברסיטה והחל משנה זו נתוני המוסד אינם כלולים בנתוני המכללות האקדמיות אלא בנתוני האוניברסיטאות.

⁹ החל משנת תשע"ח (2017/18) נתוני הסטודנטים כוללים גם כותבי עבודות, ונתוני הסטודנטים לתואר שני לא כוללים את אלה שלומדים קורסים במסגרת תוכנית הלימודים לתואר שני, אך עדיין לא התקבלו לתואר השני.

¹⁰ עד שנת תשע"ב (2011/12, ולרבות שנה זו) נכללו הנתונים על לומדי הוראה במכללה האקדמית אחוה בנתוני המכללות האקדמיות לחינוך. החל משנת תשע"ג (2012/13) הם אינם כלולים בנתוני המכללות האקדמיות לחינוך אלא בנתוני המכללות האקדמיות.

להנדסה סמי שמעון; עזריאלי - המכללה האקדמית להנדסה ירושלים; המכללה האקדמית אשקלון; המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן; המכללה האקדמית צפת; המכללה האקדמית אחוה; המכללה האקדמית גליל מערבי.

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) היו 10 מכללות אקדמיות לא-מתוקצבות: המסלול האקדמי - המכללה למנהל; המכללה האקדמית נתניה; המרכז הבינתחומי הרצליה; מכללת שערי משפט - המכללה ללימודי משפט; המרכז האקדמי למשפט ולעסקים; הקריה האקדמית אונו; מכון שכטר למדעי היהדות; המרכז האקדמי פרס; המכללה האקדמית לישראל ברמת-גן; המרכז האקדמי שלם.

מכללות אקדמיות לחינוך

מוסדות אשר הוכרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה, והוסמכו להעניק תואר אקדמי בחינוך (M.Ed. , B.Ed. , M.Teach.).

בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) היו 21 מכללות אקדמיות לחינוך: "אמונה" - המכללה האקדמית להוראת האמנות ולחינוך, מיסודן של מכללות אפרתה ואמונה; "חמדת הדרום" - המכללה התורנית לחינוך; אורות ישראל, מכללה אקדמית לחינוך מיסודן של מכללת אורות ישראל ומכללת מורשת יעקב; אלקאסמי - מכללה אקדמית לחינוך; המכללה האקדמית בית-ברל; המכללה האקדמית הדתית לחינוך שאנן; המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל - חיפה; המכללה האקדמית הרצוג מיסודן של מכללת ליפשיץ ומכללת הרצוג; המכללה האקדמית לחינוך "תלפיות"; המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון; המכללה האקדמית לחינוך ולספורט אוהלו בקצרין; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש א. ד. גורדון; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי; המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זינמן במכון וינגייט; המרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו - חיפה ע"ש נרי בלומפילד; מכללה אקדמית לחינוך "אורנים"; מכללה ירושלים; מכללת לוינסקי לחינוך (כולל המדרשה למוסיקה); מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה; סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאומנויות. בשנים האחרונות מקודם מהלך לאיחוד מכללות אקדמיות לחינוך בין לבין עצמן או בין לבין מכללה אקדמית או אוניברסיטה, כחלק ממהלך של מעבר מכללות אקדמיות לחינוך לאחריות הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה (ות"ת).